

תצהיר

1. אנו הח"מ, חברי המועצה לשלום ולביטחון, נחתנים תצהיר זה, לבקשת תושבים ישראלים ממבשרת ציון, נטף, מעלה החמישה והר אדר, אשר פנו אלינו כדי לבחון את תוואי גדר הפרדה באזור צפון מערב ירושלים. אנו נחתנים תצהירנו זה לאחר שהוזהרנו כי עלינו לומר את האמת וכי נהיה צפויים לעונשים הקבועים בחוק אם לא נעשה כן.
2. המועצה לשלום ולביטחון, היא עמותה רשומה בלתי מפלגתית, של מומחים ביטחוניים בכירים. והיא בוחנת ומתייחסת לשאלות הביטחון בהיבט מקצועי על סמך הניסיון רב השנים של חבריה בצה"ל, במשטרה, ובשרותי הביטחון. המועצה נענתה לפניית התושבים, ושלחה אותנו החתומים על התצהיר כמומחים רבי ניסיון גם בתכנון גדרות וביצורים, כדי שנבחן את תוואי הגדר המתוכנן ע"י צה"ל, בשטח, על גבי מפות ותצלומי אוויר.
3. המועצה לשלום ולביטחון הייתה בין יוזמי הרעיון להקמת גדר הפרדה שתפריד בין ישראל לבין הפלסטינים וזאת כמענה לסכנות הביטחוניות שהציבה תופעת המסערים המתאבלים. אנו סברנו כי הגדר צריכה להיבנות על הקו הירוק או בסמוך לו, תוך ביצוע תיקונים קלים מסיבות טקטיות וטופוגרפיות. עמדתנו זו אין בה אמירה שהקו הירוק הוא קו מדיני או שהוא הקו שיפריד בין ישראל לבין כל יישות פלסטינית שתקום, לפתשתקום. עמדתנו זו נובעת מכך, שהקו הירוק יצר במהלך השנים מציאות פיזית, עובדתית ומשפטית. עד הקו מצד ישראל (מהצד המערבי), ישראלים עיבדו את אדמותיהם, ועד הקו הירוק (מהצד המזרחי) - הפלסטיני, פלסטינים עיבדו את אדמותיהם. עד לקו זה נשלטו השטחים בשליטה צבאית ע"י המושל הצבאי ע"פ נורמות משפט השונות בתכלית השוני ממערכת המשפט הישראלית, החלה על מדינת ישראל עד לקו הירוק.
4. אנו מבקשים להדגיש כי אנו פועלים בעניין זה מתוך דאגה לביטחונה של מדינת ישראל. משום כך, בחנו את תוואי הגדר באזור המדובר מנקודת ראות ביטחונית ישראלית.
5. למיטב הבנתנו המקצועית בתכנון תוואי של גדר הפרדה עלינו להביא בחשבון שלושה אלמנטים עיקריים:
  - א. על הגדר לשמש כמכשול מונע ולכלל הפחות מעכב כניסה של מפגעים אל ישראל.
  - ב. על הגדר לתת התראה לכוחות הביטחון במקרה של חדירה.
  - ג. על הגדר לאפשר תפקוד של פיקוח, תיקון ובקרה של כוחות ניידים לאורכה.
6. בבחינת הגדר באזור שבו מדובר, הבחנו כי ככלל הגדר מתקרבת באופן די עקבי לכפרים ולבתים של התושבים הפלסטינים ומרוחקת מיישובים ישראלים. עוד הבחנו כי הגדר מתפתלת ומתעקמת מתוך רצון לעלות על כל גבעה שולטת.
7. מנקודת ראות ביטחונית, אנו סבורים כי ככלל, הגדר צריכה להיות מרוחקת מהבתים והכפרים הפלסטינים ולא צמודה אליהם. גדר שהיא צמודה לבתים נגועה במספר חסרונות. ראשית, קל יותר לפגוע בגדר ובפטרולים שמפטרולים לאורך הגדר ליד שטח בנוי וסגור. שנית, גדר שנבנית ליד הבתים והכפרים ממרידה בהכרח בין התושבים לבין קרקעותיהם. עובדה זו מחייבת הקמתם של מעברים ושערים. אלה יוצרים נקודות חיכוך, וסיכון ביטחוני אשר הגדר נועדה מלכתחילה למנוע או לצמצם. שלישית, בניית הגדר סמוך לבתים והפרדת התושבים מקרקעותיהם, תקשה על הקיום של התושבים, תוסיף למרמור ולכעס שלהם, ותגרום לתסיסה הולכת וגוברת בקרבם. דבר זה, כשלעצמו יהווה סכנה ביטחונית חמורה. רביעית, גדר שהיא צמודה לבתים תהיה קשה מאוד לתפעול. בגדר כזו, יהיה קשה להבחין בין מפגע שמנסה להסתנן מהגדר לבין ילד

המשחק בקרבת הגדר. כל ילד שזורק כדור במהלך משחק והמגיעה לכיוון הגדר עשויה להפעיל את מערכת ההתראה של הגדר ולגרום להזנקת חינם של כוחות למקום.

8. לדעתנו יש וניתן להרחיק את הגדר מהיישובים הפלסטינים. הנימוק ע"י נציגי צה"ל לבנייתה בסמוך לבתי הנושבים הפלסטינים והרחקתה מהיישובים הישראליים היה הצורך במרחב וזמן במקרה של ניסיון חדירה של מפגעים. ובכן, כאמור אנו סבורים כי בנייתה ליד הבתים נגועה במספר חסרונות מנקודת ראות ביטחונית. בנוסף, לדעתנו, גם כאשר הגדר נבנית בסמוך ליישובים הישראליים, קיימות שיטות להבטיח את המרחב והזמן הדרושים כדי להגיע למפגעים המנסים לחזור את הגדר. השיטה הפשוטה והיעילה ביותר לשם כך, היא הרחבת הגדר ע"י סבך של קונצרטיות לכיוון שלנו מעבר לגדר ההתראה. משמעות הרחבה זו היא שהמחבלים יעוכבו ע"י המכשול אחרי מתן אות ההתראה. ניתן לתכנן זאת על פי חשובי זמן ומרחב בכל נקודה נדרשת.

9. לדעתנו, הגדר איננה אמורה ואינה חייבת להקיף ולכלול כל גבעה שולטת. מטרת הגדר איננה להשיג שטחים שולטים. אמנם קיימים מקרים, שבהם יש צורך לתפוס שטח שולט שהוא בעל תפקיד המזאים למכשול ההפרדה. דחינו למטרת ביצוע תצפיות על תוואי הגדר באיזורים מסויימים. דוגמא כזו מצויינת בתצהירו זה למטה, בכל הנוגע לנג. 847. מנקודה זו ניתן יהיה, באמצעות ציוד התצפית הטכנולוגי הנמצא בשימוש כיום, לצפות על כל תוואי הגדר בין הר אדר לבין מבשרת ירושלים. למרות שגבעה זו נכללת בשטח החקלאי אשר בשימוש תושבי בית צוריק, יהיה צורך לתפוס את פסגתה למטרת תצפית.

10. בבחינת תכנון התוואי ע"י צהל התייחסנו ליישומם של העקרונות שגמנו באתר הרשמי של משרד הביטחון העוסק בגדר ההפרדה (<http://www.seamzone.mod.gov.il>):

1. מענה למשימה המבצעית : רציפות.
2. מרחב התפר ומרדף (תצפית ושליטה).
3. ביטחון לכוח הפועל לאורך המכשול.
4. הימנעות, במידת האפשר, מהפרדה בין הקרקע לבין בעליה.
5. התחשבות במרקם חיי האוכלוסייה בקו התפר, בזיקות של האוכלוסייה הפלסטינית והישראלית.
6. הימנעות מהכללת פלסטינים ממערב למכשול.
7. התחשבות בקניין הפרט.
8. שימור ערכי נוף וטבע.
9. חציצה פיזית בין פלסטינים לישראלים.
10. פשטות בתפעול ואחזקה לאורך זמן.

11. לדעתנו, התוואי שתוכנן באזור המדובר אינו עומד בעקרונות שנקבעו ע"י משרד הביטחון, וישנם תוואים המיישמים עקרונות אלו טוב יותר. בפגישותינו עם הצוות המתכנן מטעם צה"ל, שאלנו לסיבות לתכנון שאינו עומד בקריטריונים שנקבעו ובמיוחד ניסינו להבין את הסיבה שהצמידו את התוואי לבתים ביישובים הערביים. הוסבר לנו שהגדר הורחקה כדי להאריך את הזמן מאז קבלת ההתראה על פריצת הגדר ועד הגעת המחבלים לבתי הישוב היהודי, דבר שיאפשר להעריך מולם. תגובתנו העקרונית לטענה זו היא שניתן להשיג זמן והתראה כזה ע"י תוספת מכשול והרחבת הגדר כפי שכבר הסברנו באמצעות קונצרטיות בצד שלנו במקומות הנחוצים. נציג צה"ל השיב שהוא מקבל את דעתנו, והעלה טענה נוספת שתפקיד הגדר הוא גם להגדיל את הטווח כדי להקשות על ירי בנשק קל על היישובים היהודיים. בהקשר לטענה זו, דיינו אם נבחן את המענה שניתן לבעיה זו ברחוב האנפה אשר בשכונת גילה. אין בכוחה של גדר למנוע ירי בנשק קל, ובוודאי לא בנשק תלול מסלול. דרישה זו גם לא הופיעה בעקרונות שנקבעו. הפתרון האפשרי הוא: בניית חומת מגן נגד כדורים ונגד רסיסים ליד בתי הישוב היהודי במקומות הנחוצים כמו בשכונת גילה.

12. להלן מתוארים כמה ליקויים משמעותיים שבלטו לנגד עינינו בבחינת תוואי הגדר בנקודות בשטח. ליקויים אלה מדגימים את הפער בין העקרונות שנקבעו להתחייית המכשול לבין התוואי שנקבע. להבנתנו, ישנן חלופות במקומות אלו המתאימות יותר לעקרונות שנקבעו. בנוסף לטעויות בולטות אלו, על מנת לעמוד בעקרונות שנקבעו, יש צורך לבדוק מחדש קטעים נוספים שבהם שינויים בגדר, ולו קלים, היכולים להעניק ביטחון טוב יותר ולשפר את מרקם חיי האוכלוסייה בקו התפר.

א. איזור ג'בל מוקטם

מדובר בכניסה של תוואי הגדר לאזור הררי מבתו המרוחק מכל ישוב ישראלי. מטרת הכניסה, לדברי מערכת הביטחון, היא תפיסת ג'בל מוקטם הנמצא בלב השטח. עם זאת, תפיסת הר זה אינה עומדת בעקרונות שנקבעו לבניית גדר ההפרדה. הר זה גם אינו שולט בירי נשק קל (ואפילו לא מקלעים כבדים) על צידים או על ישובים ישראלים בקרבתו. לעומת זאת, דווקא העברת הגדר המתוכננת שלושה ק"מ דרומה, סמוך לקו הירוק, תמקם את הגדר על שטח שולט, קל יחסית להגנה.

מחיר תפיסת השטח הפולל את ג'בל מוקטם הוא הכללת כ 10,000 דונם שבבעלות פלסטינית (מרעה וגידולים) בצד של הישובים הישראלים של הגדר. בנוסף, התוואי המוצע יפגע קשה בנוף, ויכלול שינויי גובה טופוגרפיים רבים המייקרים את הקמת הגדר ומקשים על הגנתה.

ככלל, אנו סבורים שלמושג "שליטה" יש שימוש שונה בהקשרים שונים (בתקיפה, בהגנה, בהגנת גדר וכד'). לא כל גבעה "שולטת" נחוצה להגנת גדר ההפרדה. ג'בל מוקטם, למרות הנוף הנשקף ממנו, אינו נחוץ לאבטחת הגדר והמתקנים שעליהם נועדה הגדר להגן.

להערכתנו, על כן, התוואי שנקבע פוגע בעקרונות 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10 לעיל. התוואי החלופי, סמוך לקו הירוק עונה על עקרונות אלו במידה רבה יותר ושומר גם על העקרונות הנוספים שנקבעו. לשמירת עקרון מ"ס 8, אנו ממליצים להיעזר במומחי תכנון נופי למזעור הנזק לערכי טבע ונוף, בייחוד בשמורת נחל כפירה.

ב. הר אדר

גזרת הר אדר – אנו ממליצים לשלב את גדר ההפרדה בגדר הקיימת של הישוב. בתי הכפר קטנה נמצאים בטווח של כ 200-100 מטר מהבתים הקיצוניים של הר אדר, הקמת גדר ההפרדה המתוכננת סמוך לבתי קטנה תסבול מכל החסרונות האופייניים לגדר שאין תצפית ושליטה אל הגישות אליה. יש סיכון לכוחות שיסיירו לאורכה וחוסר יכולת למנוע חבלות ואזעקות שוא בגדר זו. בנוסף לכל אלה יסגו תושבי קטנה מהפרדה בינם ובין אדמותיהם והדבר יגרום למתח ביטחוני וכל הכרוך בכך. בוודאי שהצמדת הגדר לבתי קטנה לא תימנע את הסיכון של ירי נשק קל על הר אדר.

כאמור, שילוב גדר ההפרדה בגדר הקיימת של הר אדר מאפשר עמידה בעקרונות שנקבעו למכשול ההפרדה, תוך שיפור מרקם החיים של תושבי קטנה הגרים בסמיכות לבתי הר אדר.

ג. מרחב בית צוריק

במרחב שבין הר אדר, מבשרת ציון ובית צוריק, התוואי שנקבע עובר בצמידות לבתי בית צוריק. תוואי זה אינו עומד בעקרונות רבים שנקבעו לעיל. בין השאר, תוואי זה אינו מאפשר ביטחון לכוח הפועל לאורך המכשול, מפריד בין תושבי הכפר לרוב אדמותיהם, פוגע במרקם חיי התושבים, פוגע בקווי נוף וטבע, ותפעולו לאורך זמן הוא קשה.

תוואי חלופי עדיף צריך להיות מחובר לגדר של הר אדר ובהמשך להיצמד לשלוחה הדרומית של הערוץ שמדרום לכפר, בסמוך לקו הירוק באזור. תוואי זה עונה על העקרונות במידה טובה, ובין השאר מאפשר לתושבי בית צוריק להגיע לאדמותיהם ללא שער בגדר (שערים נמצאו כמקור חיכוך והם קשים לתפעול ולתחזוקה). התוואי המוצע על ידינו מאפשר זמן תגובה מתאים למניעת חדירה במרחב. הגדר בקטע זה גשלת בתצפית הן על ידי השטח

השולט בהר אדר ותן על ידי נ.ג. 847 הנמצאת מצפון למבשרת ציון. באופן זה תהיה אפשרות לטפל בשיקולי זמן ומרחב בין בית צוריק לבין מבשרת ציון ולאחר מפגעים פוטנציאליים, כולל נושאי נשק קל.

ד. בית איכסא

למרות שהגדר אמורה לחצוץ בין ישובים ישראלים לישובים פלסטינים, בתוואי שנקבע נמצא הכפר בית איכסא בצד של הישובים הישראלים של הגדר. הצעתנו היא כי בית איכסא תהיה בצד של הישובים הפלסטינים של הגדר. לא נראית לנו סיבה ביטחונית המצדיקה את הכללת הכפר בית איכסא ואדמותיו בשטח המוגן בגדר ומנתקת אותו מהישובים הפלשתינים האחרים.

ה. הר שמואל - גבעון

התוואי שנקבע עובר בסמוך לכפר בידו וחוצץ בינו לבין האדמות שבשימוש תושביו. התוואי החלופי בקטע זה, המתחיל ממזרח לנחל לוז, יכול לעבור בעמק שנמצא בין גבעון באופן המאפשר לחלק מאדמות הכפר בידו להישאר בצד של הישובים הפלסטינים של הגדר. עדיין יכול תוואי זה לאפשר הגנה על כביש רמות - גבעת זאב. הגבעות שעליהן נמצאים הישובים גבעון החדשה והר שמואל חולשות בתצפית ובאש על כל העמק ועל תוואי הגדר.

ו. גבעת זאב - "עמק האיילות"

התוואי שנקבע בסמוך לשכונת "עמק האיילות" (בווקמה) הוא צמוד לכביש הגישה לכפר בית דוקו. בשל כך, הקרקעות של כפר זה נמצאות בצד של הישובים הישראלים של הגדר. עדיף מבחינה ביטחונית להעביר את התוואי כמה מאות מטר צפון מזרחה לכביש זה, ולאפשר לפלשתינים שימוש בקרקעותיהם ולהפוך אותם למעוניינים בשמירת השקט באזור.

על החתום:

אלוף (מיל.) אברהם אדן (ברן).
ניצב (גימ.) שאול גבעולי, מנכ"ל המועצה לשלום ולביטחון.
אלי"מ (מיל.) יובל דביר, מסקד רצועת עזה וצפון סיני ומח"ט במילואים לשעבר.

שאול גבעולי

יובל דביר

אברהם אדן

אישור הפרקליט

אני תח"מ, עו"ד מתי עצמון, מרח' אריסטובלוט 4 בירושלים, מאשר בזאת כי ה"ה אברהם אדן, שאול גבעולי ויובל דביר. (המוכרים לי באופן אישי) שמספר תעודות הזהות שלהם לפי הסדר הינו, _____ אישרו את נכונות תצהירם זה וחמו עליו היום 16/3/04, וזאת לאחר ששוחחו עמי טלפונית, ולאחר שהזהרתי אותם כי עליהם להצהיר את האמת וכי יהיו צפויים לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשו כן. בעקבות השיחה שלחו ה"ה הנ"ל את תצהירם זה, כשהוא חתום על ידם, אלי באמצעות הפקסימיליה.

חתימת עורך הדין

חתימת עורך הדין

חשולט בהר אדר והן על ידי נ.ג. 247 הנמסרת כמצון למבשרת ציון. באופן זה תהיה אפשרות לטפל בטיקולו זמן ומרחב בין בית צוריק לבין מבשרת ציון ולאחר סגנוע מוטנזיאליים, כולל נושאי ושק קל.

ד. בית איכטא

למרות שהגדר אמורה לחצוץ בין ישובים ישראלים לישובים פלסטינים. בתואי שנקבע כאמא הכפר בית איכטא בעד של הישובים הישראלים של הגדר. הצעתנו וזית פי בית איכטא תהיה בעד של הישובים הפלסטינים של הגדר. לא גראית לנו סיבה ביטחונית המצדיקה את הכללת הכפר בית אלטא ואדמותיו בשטח המוגן בגדר ומנוקט אותו מהישובים הפלסטינים האחרים.

ה. הר שמואל - גבעון

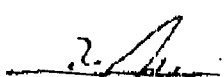
התואי שנקבע עבור בסמוך לכפר בידו והחצוץ בינו לבין האדמות שבשימוש תושבי. התואי החלופי בקטע זה, המתחיל ממזרח לנהל זה, יוכל לגדר בעמק שנמצא בין גבעון באופן המאפשר לחלק מאדמות הכפר בידו לחיטאר בעד של הישובים הפלסטינים של הגדר. עדיין יוכל תואי זה לאפשר הגנה על כביש רמות - גבעון זאב. הגבעות שעליהן נמצאים הישובים גבעון החדשה והר שמואל חולשות במעמית ובאש על כל העמק תל תואי הגדר.

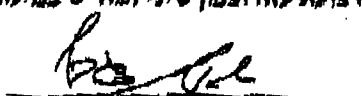
ו. גבעת זאב - "עמק האיילות"

התואי שנקבע בסמוך לשמונת "עמק האיילות" (הקטנה) הוא עמוד לכביש הלישה לכפר בית דיקון. בשל כך, הקרקעות של כפר זה נמצאות בעד של הישובים הישראלים של הגדר. עדיף מבחינה ביטחונית להעביר את התואי כמה מאות מטר מסן מזרחה לכביש זה, ולאפשר לפלסטינים שימוש בקרקעותיהם ולהפוך אותם למעוניינים בשמירת השקט באזור.

על התחום:

אלוף (מיל.) אברהם אדן (ברן).
ניצב (ג'מ.) שאול גבעולי, מנכ"ל המועצה לשלום ולביטחון.
אל"מ (מיל.) יובל דביר, מפקד רציפות עזה וצפון סיני ומח"ט במילואים לשעבר.

יובל דביר

שאול גבעולי

אברהם אדן

אישור הפרקליט

אני הח"מ, עו"ד מתי עצמון, מרח' אוניטובלוט 4 בירושלים, מאשר בזאת כי ה"ח אברהם אדן, שאול גבעולי ויובל דביר, (המוכרים לי באופן אישי) שמספר תעודת הזהות שלהם לפי הסדר הינו, _____, מאשר את גבולות הנחירים זה והמו עליו היום 16/3/04, וזאת לאחר ששהו עמי טלפונית, ולאחר שהוזהרתי אותם כי עליהם להגדיר את האמת וכי יהיו צפויים לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשו כן. בעקבות השיחה שלהן ה"ח הגו"ל את הנחירים זה, כשהוא תחום על יום, אלי באמצעות המסטימיליה.

התחמת עורך הדין

התחמת עורך הדין